

PARTER

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 50 000 kr.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Finansinspektionen har yrkat att **AA** ska betala en sanktionsavgift på 60 000 kr enligt ansvarspåståendet i domsbilaga 1.

AA har i och för sig erkänt att han har lagt handelsordrar och genomfört transaktioner på det sätt som påståtts men har motsatt sig att betala sanktionsavgift. Han har i andra hand gjort gällande att sanktionsavgiften ska bestämmas till ett lägre belopp.

GRUNDER M.M.**Finansinspektionen**

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm den 13 juni 2019 och den 8 juli 2019 handlat aktier i bolaget ObsteCare AB och i bolaget Hoodin AB.

Den 13 juni 2019

Den 13 juni 2019 kl. 12:44:37 har **AA** placerat en säljorder om 1 060 aktier i ObsteCare AB, limit 3,50 kr. Ordern har direkt gått till avslut med 1 059 aktier till priset 4,00 kr och en aktie till priset 3,50 kr. Transaktionen med en aktie har medfört en prissänkning med 12,50 procent jämfört med senast genomförd transaktion i aktien. Kl. 12:46:02 har **AA** placerat en köporder om 2 000 aktier till priset 3,51 kr.

Den 8 juli 2019

Den 8 juli 2019 kl. 11:25:52 har **AA** placerat en säljorder om 2 452 aktier i Hoodin AB, limit 1,88 kr. Ordern har direkt gått till avslut, 2 451 aktier till priset 2,04 kr och en aktie till priset 1,88 kr. Transaktionen med en aktie har medfört en prissänkning med 7,84 procent jämfört med senast genomförd transaktionen i aktien. Kl. 11:28:21 har **AA** placerat en köporder om 2 500 aktier till priset 1,90 kr.

AA har de aktuella dagarna genomfört två kurspåverkande transaktioner om en aktie. Transaktionerna har lett till prissänkningar om 12,50 respektive 7,84 procent jämfört med senast genomförda transaktion. Prissänkningarna är en signal till marknaden om ett minskat intresse för aktien som i detta fall inte motsvarades av ett faktiskt minskat intresse. Några minuter efter respektive säljtransaktion har **AA** i stället placerat en köporder till ett pris något högre än det pris han nyligen sålt aktier för. Hans säljtransaktioner tycks därför ha haft till syfte att underlätta egna köp av aktier till lägre pris. **AA** transaktioner har således gett, eller kan förväntas ha gett, falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. De utförda transaktionerna är därför otillåtna enligt Europaparlamentets och rådet förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m. (MAR).

Det krävs varken uppsåt eller oaktsamhet för att en överträdelse av MAR ska föreligga. Transaktionerna har inte utförts av legitima skäl och undantaget i artikel 13 MAR om godtagen marknadspraxis är inte tillämpligt då Finansinspektionen inte har etablerat någon sådan godtagen marknadspraxis.

AA har genomfört kurspåverkande transaktioner vid två tillfällen. Med beaktande av transaktionernas kurspåverkan kan överträdelserna inte betraktas som ursäktliga eller ringa. Det har inte heller framkommit några särskilda skäl för att avstå från ingripande.

Omständigheterna kring överträdelsen talar för att sanktionsavgiften bör ligga omkring normalbeloppet för handel med små volymer aktier, dvs. 70 000 kr. Då handläggningstiden hos Finansinspektionen har dragit ut på tiden får 60 000 kr anses vara lämpligt i detta fall. Att transaktionerna inte inneburit någon vinst är inte en omständighet som ska beaktas i mildrande riktning. Det finns inte heller i övrigt några försvärande eller förmildrande omständigheter som bör påverka sanktionsavgiftens storlek.

AA

I början av 2019 började **AA** intressera sig för aktier. Han har tyckt att det varit spännande att handla med värdepapper men har vid två tillfällen inte varit tillräckligt uppmärksam. När han placerade säljordern den 13 juni 2019 visste han inte att den skulle kunna utgöra en överträdelse.

Säljordern som Patrik Berth placerade den 8 juli 2019 gjorde han via telefonen och han förstod inte helt konsekvensen av den. Han insåg sitt misstag och försökte kontakta Nordnet för att se om det gick att rätta till men fick inget svar. Han köpte därför tillbaka ungefär samma antal aktier för det vid tidpunkten lägsta möjliga priset. Detta för att inte orsaka någon skada.

AA har inte haft för avsikt att vilseleda någon med sitt handlande, han har saknat uppsåt. Dessutom blev han delgiven stämmningsansökan först två år efter de aktuella transaktionerna, vilket är beklagligt. **AA** förstod redan vid det andra tillfället innebörden av misstaget och har därför sedan dess varit betydligt mer uppmärksam när han handlat med värdepapper.

Den av Finansinspektionen yrkade sanktionsavgiften skulle slå hårt mot **AA** och hans familjs ekonomi. Under alla förhållanden bör sanktionsavgiften bestämmas till ett lägre belopp än det Finansinspektionen har yrkat.

BEVISNING OCH HANDLÄGGNING

Tingsrätten har, med stöd av 45 kap. 10 a § första stycket 3 rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling.

Finansinspektionen har såsom skriftlig bevisning åberopat bland annat avsluts- och orderlistor, spreadgrafer och depåinnehav.

DOMSKÄL*Förbudet mot marknadsmanipulation*

Bestämmelserna om sanktionsavgift vid bl.a. marknadsmanipulation återfinns dels i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m. (MAR), dels för svenskt vidkommande i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen). Av artiklarna 12.1 a och 15 MAR framgår att utförandet av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och otillåtet. Det räcker således att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris. Det krävs inte uppsåt eller oaktsamhet för att en överträdelse ska kunna konstateras. Huruvida transaktionen genomförts med uppsåt eller oaktsamhet kan dock, i begränsad utsträckning, påverka graden av ansvar vid fastställandet av sanktionen. Från förbudet mot marknadsmanipulation har i MAR gjorts ett undantag för fall det är visat att transaktionen utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis som fastställts i enlighet med artikel 13 MAR. Godtagen marknadspraxis innebär att praxisen måste vara fastställd av den behöriga myndigheten för handelsplatsen i fråga och vara i kraft vid tidpunkten för gärningen (se prop. 2016/17:22 s. 407). Den behöriga myndigheten i Sverige, Finansinspektionen, har inte fastställt någon sådan praxis.

Det finns formella förutsättningar för prövning av yrkandet

Den aktuella aktiehandeln ägde rum den 13 juni 2019 och den 8 juli 2019. AA delgavs ett sanktionsföreläggande med anledning av handeln den 11 mars 2021, vilket är inom den tid om två år från överträdelsen som uppställs i 5 kap. 14 § kompletteringslagen. Vidare gäller att Finansinspektionen får väcka talan vid Stockholms tingsrätt om ett sanktionsföreläggande inte godkänns (5 kap. 21 §

kompletteringslagen). Delgivningen av sanktionsföreläggandet får anses ha haft en preskriptionsbrytande effekt även i förhållande till den efterföljande handläggningen i domstol (jfr Stockholms tingsrätts dom den 6 april 2021 i mål B 20330–20 och den 26 januari 2021 i mål B 14216–20). Det finns alltså formella förutsättningar för att pröva Finansinspektionens yrkande.

Har AA genomfört transaktioner i strid med förbudet mot marknadsmanipulation?

Det är ostridigt och utrett att AA har genomfört de aktuella transaktionerna på sätt som Finansinspektionen har gjort gällande. AA har förklarat att han inte förstod att läggandet av säljordern den 13 juni 2019 kunde utgöra en överträdelse. Han har vidare förklarat att han inte förstod konsekvensen av säljordern han lade den 8 juli 2019 och att den var ett misstag som han försökte rätta till genom att köpa tillbaka aktier i det aktuella bolaget.

Tingsrätten konstaterar att det varit fråga om två kurspåverkande säljordrar om en aktie vardera som resulterat i prissänkningar om 12,50 respektive 7,84 procent i relation till närmast föregående transaktion. Tingsrätten konstaterar vidare att AA strax efter att han lagt de prissänkande säljordrarna, placerat köpordrar om större volymer aktier i de aktuella bolagen. Tillvägagångssättet talar enligt tingsrättens mening för att syftet med transaktionerna har varit att sänka aktiekurserna för att direkt därefter få till stånd köp till en lägre kurs. Den prissänkning som AA orderläggning har gett upphov till har inte motsvarat något verkligt minskat intresse för de aktuella aktierna. Transaktionerna har därför gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktierna. AA agerande har således överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i artikel 12.1 a MAR.

Det är inte fråga om en ringa eller ursäktlig överträdelse. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som ger skäl att avstå från ingripande. Det som AA har anfört om att han vid den aktuella tidpunkten inte förstod konsekvensen av

att placera ordrar på det sätt han gjort, samt att han, beträffande transaktionen den 8 juli 2019 försökte rätta till sitt misstag genom att återköpa aktier i det aktuella bolaget, ändrar inte denna bedömning. AA ska därför betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av subjektivt ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas. Avslutningsvis ska hänsyn tas till den berörda personens finansiella ställning och den vinst som denne har erhållit till följd av överträdelsen. (Se 5 kap. 15 och 16 §§ samt 18 § kompletteringslagen.)

Sanktionsavgiften för överträdelser i form av handel med små volymer som påverkar kursen utan att motsvara verklig förändring av tillgång och efterfrågan, s.k. enpetare, ska som utgångspunkt bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr. En sanktionsavgift på 70 000 kr utgör normalbelopp vid avsaknad av förmildrande eller försvårande omständigheter. (Se NJA 2020 s. 858 ”Enpetarna” I–III, p. 20–22.)

Finansinspektionen har anfört att 60 000 kr i sanktionsavgift är lämpligt i detta fall. Tingsrätten konstaterar att det varit fråga om två kurspåverkande säljordrar om en aktie. Utredningen visar inte att AA tidigare har varnats för liknande beteende eller att AA eller någon annan gjort någon vinst till följd av regelöverträdelsen. Tingsrätten konstaterar vidare att de aktuella transaktionerna ligger mer än två år tillbaka i tiden och att handläggningen hos Finansinspektionen tagit viss tid. Detta bör betraktas som en förmildrande omständighet när sanktionsavgiften bestäms (jfr prop. 2016/17:22 s. 225). Utredningen visar inte att det föreligger några andra sådana förmildrande eller försvårande omständigheter som enligt 5 kap. 16 §

kompletteringslagen ska påverka sanktionsavgiftens storlek. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att sanktionsavgiften ska bestämmas till 50 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 2 (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha inkommit till tingsrätten senast den 7 december 2021. Prövningstillstånd krävs.

Alexander Ramsay